

Te veel gevraagd? Iets nieuws gevraagd?

„Houd uw baker in eere“...
Hildebrand zal zich zijn leven lang ver-
lozen, dat er, met zulk een baker, niets voor-
treffelijks van hem geworden is.”
Hildebrand, Camera Obscura.

Het bakken is een nuttig werk; men ziet dat, als men in de luren niet ligt, maar legt.

En zonder nu te veel uit het hart tot het hart te willen spreken, zou ik aan de G. S. B., die al geruimen tijd leeft en de luiersmand overlang verlaten heeft, om zelf zich een levenswerk te schep-
pen, die boyendien — want elke vergelijking kreupel — haar eigen baker(s) zich gekozen heeft, juist om laatstgenoemd verschijnsel te meer willen toeroepen: houd uw baker in eere.

Er komen tijden, waarin men met zijn baker moet geconfronteerd worden, tot heilzame schaamte. De welke een groot goed is. Er komt een tijd, waarin men oogen heeft om te zien, ja, een bril draagt. In zulke dagen moet er een Hildebrand zijn, die ons herinnert aan de baker, en aan haar werk, aan ons besteed, toen wij nauwelijks „dit tooneel onzer heldhaftigheid werden opgedragen“. Hoor hem zeggen: „Gij hadt toen nog geene oogen, die zien konden. Veel minder droegt gij een bril“.

Ik vind het beeld toch nog niet zoo heel erg kreupel. Want die thans in de G. S. B. goede oogen hebben, en brillen, waren in den tijd van de bakering der G. S. B. nog geen ingeleiden in het geslacht der studenten. Neen, de baker kan er vandaag wel bij te pas komen, zonder dat ik iemand te na kom.

Hildebrand wist het goed: de vermaning om op de Baker terug te zien, kan haar tijd en gelegenheid hebben. Als hij zoo komt te vragen aan dezen: „Spijt het u, heer Jeune France? Meest gij, dat het beter zou geweest zijn u“, enfin, u anders te bakken, dan gij gebakerd zijt? — of, wanneer hij vervolgt tot genen: „Nooit heeft, in uw volgend leven, een vreemde zooveel geduld gehad met al uw kuren bij dag en bij nacht; nooit een vriend (zelfs geen kunstvriend, u zoo overvloedig in het aangezicht geprezen; nooit een weldoener zooveel „stank voor dank“ van u ingeoogst; van harte hoop ik, mijnheer, dat gij hare onschatbare diensten nog eenmaal zult weten te waardeeren... — ik zeg, wanneer Hildebrand zoo komt te spreken, dan mag men zoo nog eens komen in te zien, vooreerst, dat hij het leven kent, vervolgens, dat er bij tijden en gelegenheden reden kan zijn voor een speciale terugleiding naar de Baker.

Kom, laat men niet boos wezen. We zijn allen wel eens wat gemelijk. Ik kan me indenken, dat iemand, die al een bril draagt, zegt, tot zijn vrijmoedigen vriend: houd uw vermaningen thuis; ik red me zelf. La Jeune France! Dan kan evenwel de Baker redden. Als men n.l. bewijzen kan, dat Hare Goedhartigheid het ook aldus gezegd heeft, ja, het gezegd van den vrijmoedigen vriend van ouds al „zelfsprekend“ vond. Of, als, waar op later leeftijd twee elkaar vermanen, en de een kijkt den ander wat leelijk in de oogen aan, en zegt: maar dat gaat te ver, en bovendien: ik houd niet van innemenging in mijn zaken met nieuwe dingsigheden, — en de ander kan dan weer zeg-
gen: maar het was de bakerwenschen voor je, m'n beste man, en bakerwenschen zijn heelemaal geen bakerpraatjes, want ze zijn 'tabe van je leven geweest, — kijk, ook dan is de Baker en Haar taal een uitkomst.

Ik kies me heden de Baker. Want ik geloof, dat er wel enkelen zijn, die zeggen: waar bemoeit hij zich mee? Of: wat wil die innemenging? Of: waarom dat gienus?

Ik zeg: houd, o, G. S. B., uw baker in eere. Temeer, waar de bakkers onverdacht zijn en het best met u gemeend hebben.

Nu eventjes zonder beelddpraak: wat de Kamper motie wil, vraagt dat te veel? Onder ons gezegd: het vraagt zóó weinig te veel, en het is zóó bitter weinig een gerecht, dat bizar is, als immer de baker komt aandragen met buitenissigheden. Zij komt met primaire dingen: wat warmte en wat melk.

Vraagt de motie iets nieuws?

Neen, want de baker zei al: maar dit moet je beest hebben, m'n lieve, kleine jongen. Ze reken-
de er op; iets anders kwam niet in haar hoofd.

Is de motie, die in bespreking kwam (nog eens weer: het voorstel, om de G. S. B. zich te doen stellen op den grondslag van de Heilige Schrift, maar de nitlegging van de Geref. Belijdenisschriften hier te lande) een recept, dat een eigengereid en ongeroepen dokter opdrong met het oog op speciale, in jongelingsleeftijd geconstateerde ziekte-verschijnselen; en moet de dokter nu voor zijn straf maar eens begrijpen, dat iedereen niet met zijn puberteitszwargheden anderen wil zich zien bemoeien, en dat het ook niet erg kiesch is, daarmee voor het oog van de familie op in het oog loopende wijze een receptje te schrijven?

Neen, neen, de baker schreef het al voor; ja,

HEPP.

A propos, hoe zit het met die tooneelvoorstellingen ten bate van de slachtoffers?

Of behoort dat ook tot de modernistische „stilheid“?

De redakteur volgde om eigen bestwil ons advies. Hij hield zijn ega over, een doleerend Sientje in betrekking te nemen.

Maar hij late zich geen Alida Zevenboom van „De Groene Amsterdammer“, die nog altijd bij den reeds lang ontslapen Ds Koffyberg in de kerk gaat, in de keuken stoppen.

De redakteur besluit: „Aldus de hoogleeraar, voor wiens rekening een „stem“ blijft, die „wonden ontbloot““.

Nu, behalve de drukfout nemen wij dit gaarne voor onze rekening.

Ook de Statenvertaling van dit vers. Want het „ontschorst“ de wonden, dunkt ons minder juist.

Doch voor rekening van den Kerknieuwsredakteur van de „N. B. Ct.“ blijve het dan, dat hij een kritiek op een artikeltje uit de Gereformeerde pers zijn redactie-bureau liet verlaten, zonder dat hij het aan de controle van een doleerend Sientje had onderworpen.

Dat moest niet mogen.

= Een gezonde persregel.

Indertijd drong wijlen Dr de Moor er op aan, dat, wanneer men iets van wat hij in „De Heraut“ schreef, citeerde, men dit niet zou inleiden met een „De Heraut zegt“, maar met een: „Dr de Moor schrijft in „De Heraut““.

Die stelling achten wij volkomen juist.

Bij bladen, waarin anonieme artikelen voorkomen (waartoe wij ook rekenen zulke, die met een grooter of kleiner deel van het alfabet zijn onderleekend, waaruit men echter niet geenerlei zekerheid den persoonsnaam kan distilleeren of zulke, waaronder prijkt Oom Zus of Zoo of iets dergelijks), mag men de heele redactie voor den inhoud daarvan aansprakelijk stellen.

Maar anders blijven, al is een redactie nog zoo homogeen, alle artikelen voor rekening van den schrijver en behoort dit bij het citeeren ook uit te komen.

Men neme de moeite om niet te volstaan met een: „De Heraut“, „De Bazuin“, „De Wachter“, „De Reformatie“ zegt, maar ook den schrijver zelf of bij te vermelden.

Een blad moet een geest ademen.

Het moet in één groote lijn werken.

Doch dit houdt nog niet in, dat iedere redakteur het in alle onderdeelen met wat zijn mederedakteurs of de medewerkers schrijven behoeft eens te zijn.

Dat zou de dood in den pot wezen.

Een poos geleden h.v. gaf ik het advies, dat in kerken, waarin een schisma uitbreekt, niet per se op een minnelijke schikking zal worden aangestemd, maar dat men zich ook op een rechts-standpunt mag en soms moet plaatsen. Andere bladen waren er als de kippen bij om te oordeelen: dat ziet op Zandvoort. In het voorbijgaan kunnen wij nu wel mededeelen, dat het niet op Zandvoort, maar op gevallen als te Tienhoven sloeg. Een redakteur moet nu eenmaal wat verder kijken, dan op wat pas is gebeurd. Hij moet ook met het ge-
beurlijke rekenen. Toen kon men in enkele bladen lezen: „De Reformatie“ is van oordeel, dat... enz. Stel nu eens, dat een van onze mederedakteurs — wal van achter bleek niet het geval te zijn — in anderen zin zou hebben geadviseerd, dan zou men met zulk een algemeene aanduiding jegens hem onbillijk zijn geweest. Een principiële kwestie raakt dit niet. Daarover kan trouwens in ons blad geen verschil rijzen. Maar toch moet — wij zullen nu maar ons blad als voorbeeld nemen — met de mogelijkheid rekening worden gehouden, dat op zoen ondergeschikt punt verschil bestaat. Dan mag de een voor den ander niet aansprakelijk worden gesteld.

Wij publiceren in deze weken ons oordeel over de Kranken-communie. Hoe onze mederedakteuren daarover oordeelen, weten we op dit oogenblik niet. Op onze maandelijkse vergaderingen wordt wel lang en breed over den inhoud van ons blad gesproken, maar men kan niet altijd een maand te voren zeggen wat en hoe men schrijven zal. Daarom zijn voor deze artikelen wij en wij alleen verantwoordelijk, gelijk wij ook verantwoordelijk zijn voor wat in onze speciale rubrieken door anderen wordt geschreven, al strekt die verantwoordelijkheid zich niet uit over elk woord. Iedere redakteur heeft één of meer rubrieken onder zijn verantwoordelijkheid. Maar daartoe blijft dan ook de verantwoordelijkheid beperkt.

Met opzet spraken wij van ons blad en onze rubriek, opdat men er niets achter zou gaan zoeken.

Maar men begrijpt, dat wij hier een algemeen persbelang of beter nog: een algemeen auteursbelang op het oog hebben.

Waarom wij ook weer niet zeggen willen, dat het geen betekenis heeft, wanneer iemand zijn vaste medewerking aan een blad van bepaalde kleur verleent of toezegt.

Wie in een rooden stoet meeloopt, draagt er zelf de schuld van, als hij tot de rooden wordt gerekend.

HEPP.

veronderstelde het; ja, zij veronderstelde, dat de zuigeling zou happen naar wat nu geboden werd.

Groot nog eens even alle beelddpraak over boord, en laten we elkaar eerlijk in de oogen kijken: is het te herde gebrachte voorstel soms een verkapt poging, om op een niet al te eerlijke, of ronde manier, weg te werken, al wie in een heel speciaal geval en een heel speciaal conflict, dat heel speciaal in niemands gedachten bestond, toen de G. S. B. gebakerd werd, anders mocht denken, voelen, tasten, dan de menschen, die de aanhangige motie op tafel wierpen? Is 't soms gebrek aan solidariteit, ketterjacht, inquisitie, met een erg vroom etiketje? Sommigen schijnen het te denken; en in die veronderstelling reeds tot afwijzing geneigd te zijn. Ja, er wordt al gezegd, geschreven, gedrukt, dat de Kamper motie wel eens kon voortgekomen zijn uit dezelfde geestgesteldheid, als aan den dag kwam in een heel recent geval. Dat was, toen de „Bond voor Geref. Jeugdorganisatie“, vergaderd te Utrecht, 20 April, er met nadruk op wees, dat menschen van lijnrecht tegenovergestelde opvatting zich beriepen op dezelfde formulieren en dat men daarom wilde uitspreken, dat nadere precisering noodig was. Er zijn er — ik geloof, dat het meervoud wel op zijn plaats is — die achter deze beslissing een frontvorming tegen een bepaalde groep zoeken; die nu meenen, dat de Kamper motie precies zoo wil; en dat het eigenlijk niet te doen is om een eerlijke basis voor de G. S. B. (positief werk dus), maar om een vechtpartijtje (destructief); dat het niet te doen is, om alsnog wat op te knappen aan het fundamente van het huis der G. S. B., maar dat het eigenlijk een handgemeen is op den hovensten steiger.

Nu zal ik niet me beroepen op de broederlijkheid, die het goede hoopt. In het latijn heet dit artikel fraternitas, geloof ik.

Ik zal ook niet zeggen: dat de motie niet spreekt van de belijdenisschriften van de Geref. Kerken, de officieel erkende, maar van de belijdenisschriften „hier te lande“.

Evenmin zal ik er aan herinneren, dat van den kant van hen, die thans zoo spreken, reeds eerder in die richting is gehandeld, heusch al van de eerste jaren af. De fraternitas moge het soms vergeten, het staat toch te lezen in „Fraternitas“.

Ik zal zelfs niet den kalender er bij halen, om uit te rekenen, dat de motie geboren is in Febr. 1927, dat de eerste aankondiging van die geboorte moet liggen op zijn laatst in Januari 1927, dat ze gecorncipiëerd is veel en veel eerder en dat er van gedroomd is, nog eerder, toen men het schoone adjectief „synodaal“ op een dies van S. S. R. — ik woonde er zelf een bij met zulke ervaring — nog niet kon hooren noemen, zonder dadelijk alleen te denken aan een andere kerkgemeenschap, dan die der Geref. Kerken; en om daarna te wijzen op het feit, dat het daar in Utrecht 20 April was, en dan nader 1927.

Ik zal zelfs niet tegenover „Fraternitas“ me be-
roepen op de fraternitas. Ik zal desnoods durven zeggen: allo, denk dan maar zooveel kwaad ervan als ge wilt, maar bekijk het voorgelegde menu nu eens, los van alle hypothesen: is het niet een copie van wat de Baker u voorschreef?

Ja, de Bakertijd; — laat eens kijken.

Ik zal enkele stemmen laten spreken uit den eersten tijd. Stemmen, recepten-govend, bakermethoden aanwijzend, ten deele in het tijdperk, waarin de G. S. B. verwacht werd, ten deele ook uit haar eersten borelingskenstijd. Gemakshalve nummer ik. Parelen overkomt dit altijd. En Hildebrand ontdekt parelen niet zoozeer in bakermenden als in bakermonden.

1. Klacht: de geref. grondslag is vroeger feitelijk van fundament in ornament veranderd. Belofte: bij het nieuwe kindje zal dit anders zijn; „beslist“. Het hebben van een grondslag wordt natuurlijk „verondersteld“; alleen maar, hij moet bewust worden geldig gemaakt. Maar of hij zal bestaan? Er wordt niet eens over gepraat. Tooneel: senaatszaal V. U. (gemeensch. verg. van de vier eerst saamwerkende corpora). (Frat. V. 4.)

2. Zelfopwekking, waartoe? Om „zelve de hand aan den ploeg te slaan“. Aan welken ploeg? Een kerkbodeploeg. Welke kerkbode? De Amsterdamse Kerkbode. Welk ploegwerk? Domineeswerk. „De dienaren des Woords zullen advies uitbrengen over de vraag, wat gedaan zou kunnen worden, om het afglijden van den GRONDSLAG der BELIDENIS door Geref. studenten, aan welke Univ. ook studeerende, tegen te gaan“, zoo schreef gezegde Kerkbode. Maar het duurt wat lang met die dominees, vonden de studenten. Dus: we zullen zelf DAT werk aanpakken: daden! (Frat. IV. 174 5.)

3. Erkenning: juist in ons Gereformeerd be-
lijden ligt een vaste dam opgeworpen tegen het individualisme, maar we laten daarvan vaak zoo beschamend weinig ZIEN (het HEBBEN van dien dam dus weer ondersteld). (Frat. V. 13.)

4. Bede: wijs ons den man, die het verloren geraakte kerkbegrip zooveel mogelijk herstelt en de Geref. stud. weer tot de kerk terug brengt. (V. 15.)

5. Gemeenschappelijk besluit: de Geref. stud.